

Ambtelijke interviews

Ambtelijke interviews	1
Gesprekken schema.....	1
Gestelde vragen	1
Verslag per gesprek	2
1: Sport en cultuur.....	2
2: Wethouder Kees Weststrate	3
3: Groen en duurzaamheid	4
4: grondzaken en wegen.....	5
5: toerisme en recreatie	5
6: Water, Verkeer en recreatie	6

Gesprekken schema

	4 november:	Onderwerp
1	4 november '24	Sport en cultuur
2	4 november '24	Algemeen
3	4 november '24	Groen en duurzaamheid
4	4 november '24	Grondzaken en wegen
5	4 november '24	Toerisme en recreatie
6	4 november '24	
7	11 november '24	Water, verkeer & recreatie
8	11 november '24	Borsele West Sport

Gestelde vragen

De gesprekken zijn gevoerd aan de hand van een aantal richtvragen. Hoewel deze vragen niet letterlijk zijn gesteld, dienden ze wel als houvast.

- Wat is het meest actuele beleidskader vanuit jouw werkveld?
- Welke doelen en ambities heb je voor het gebied vanuit dat beleid?
- Welke acties heb je voor de komende periode voortkomend vanuit dat beleid?
- Welke veranderingen zie je op je afkomen vanwege de energietransitie en wat hebben die voor effect op jouw beleidsveld?

- Welke bedreiging zie je?
- Hoe zou je daar mee om kunnen gaan?
- Welke kansen zie je?
- Welke samenhang zie je met andere thema's/beleidsvelden?
- Welke tegenstellingen zie je met andere thema's/beleidsvelden?
- Welke actuele wensen zie je in algemene zin maar ook in relatie tot de energietransitie en jouw beleidsveld vanuit:
  - De inwoners van de dorpen?
  - De gebiedseigenaren?

Verslag per gesprek

Hieronder beschrijven we puntsgewijs wat er is ingebracht tijdens de gesprekken.

1: Sport en cultuur

Sport

- Huidige situatie:
  - Oud beleid: In elke kern een eigen sportvoorziening.
  - Door veranderd sportgedrag: minder verenigingssport en meer samenwerking tussen clubs, vooral bij voetbal.
  - Gevolg: overcapaciteit op buitensportfaciliteiten.
- Onderzoek kybys:
  - Te veel sportvelden, accommodaties en banen.
- Actiepunten:
  - Verminderen aantal sportaccommodaties door samenvoeging
    - In project Borsele West (6 verenigingen).
    - Er wordt niet aangesloten bij een bestaand complex bij een van de dorpen
  - Multifunctionele voorzieningen
    - Breed: Commerciële functies, fysiotherapie, pumtrack, enz.
    - Haalbaarheidsstudie loopt, afgerond in Q1 2025.
  - Plan/onderzoek:
    - 1 locatie
    - 4 voetbalvelden, 3 tennisbanen, 2 padelbanen.
    - Ruimte voor uitbreiding en andere faciliteiten.
    - Bereikbaarheid is belangrijk criterium in de plannen.
  - Vrijkomende locaties:
    - Bestaande complexen komen vrij en kunnen mogelijk herontwikkeld worden
    - 4 locaties met 6 verenigingen: 3 voetbal, 2 omnisport, 2 tennis.
  - Bewegen en spelen:
    - Recent onderzoek heeft laten zien dat er eigenlijk te veel speeltuinen en speeltoestellen zijn in de gemeente. Beleidsmatig wordt ingezet op natuurlijk spelen.

Gemeente is sceptisch over beweegtuinten in het buitengebied. Ervaring laat zien dat ze weinig worden gebruikt.

- Op borsele.nl/beweegt staat het aanbod van speeltuinen en beweegtuinten.
- Meer informatie: www.borselebeweegt.nl.

Cultuur

- Culturele broedplaatsen: Terneuzen, Vlissingen en Borsele → Promotie via etalagefunctie (incl. provincie).
- De provincie heeft opdracht verleend voor een mogelijk landschapskunstwerk dat Vlissingen, Terneuzen en Borsele aan elkaar verbindt. Een mogelijke locatie is het dorpsbos in 's-Heerenhoek.
- Dorpsontwikkeling:
  - Uitbreiding dorpsbos 's Heerenhoek kan in participatie meegenomen worden
  - Kunstobject per dorp → Beeldenroute bij evenementen.
  - Vraagpunt: Hoe staan inwoners tegenover kunstobjecten?
- Ondersteuning: Lokale verenigingen en vrijwilligers actief ondersteunen.
- Masterplan Nieuwdorp:
  - 1e fase gereed; 2e fase op papier.
  - Nieuw MFA met grote sportzaal en activiteitenruimte.
- Lewedorp: Ontwikkelingen school, kerk en dorps huis (Chris Bras).
- 's Heerenhoek heeft leegstaande kerk
- Inspiratiebron voor het groen in Sloerand: Koppelingsgebieden Gent.
- De dorpen hebben een sterke cultuur en zijn heel verschillend.

Dorpskernen

- Masterplan nieuwdorp (projectleider Els van de Waard): o.a. nieuwe school/opvang/mfa. Ontwikkelingen in de kern zelf, niet aan de rand.
- Ontwikkelplan Lewedorp (projectleider Chris Bras): o.a. ontwikkeling school en dorps huis.

2: Wethouder Kees Weststrate

Dorpsbeleving:

- Elk dorp heeft een eigen unieke beleving.
- Geluidsoverlast is toegenomen; luchtkwaliteit lijkt te verbeteren.

Omgeving:

- De zorg bij bewoners overheerst, terwijl er ook kansen liggen. Hoe keren we dit tij?

Ruimtelijke ontwikkelingen:

- De Borselse voorwaarden zijn duidelijk
- Probleem: Er is geen integraal overzicht, waardoor onduidelijk is wat er nog op ons afkomt.
- Ontwikkelingen blijven hierdoor boven de markt hangen.

NOVEX Ontwikkelperspectief:

- Uitbreiding westelijke kanaalzone Terneuzen.

Provincie en gemeenteraad:

- Standpunt: Ontwikkelingen moeten binnen de grenzen blijven.
- Leidingen kunnen (deels) ondergronds worden geplaatst.

3: Groen en duurzaamheid

Groenprojecten

- Sloebos: 120 van de 200 hectare gerealiseerd.
- Zoekgebied was veel groter.
- De minnelijke verwerving voor Sloebos was een probleem. Boeren willen uiteraard hun grond behouden. Dat leidt tot spanning boer en burger
- Nieuw bos (koppelingsgebieden): 's Heerenhoek Lange Noordweg / Dorpsbos, maar ook de Sloerandzone.

Subsidies/budgetten:

- Regiodeal: Subsidies beschikbaar voor koppelgebieden in het Sloegebied, maar binnen een vastgestelde periode'
- Netten op Zee-concept: biedt mogelijk budget uit de 2e tranche.

Lichtvervuiling: Beleid wordt momenteel opgesteld door provincie.

Klimaatadaptatie:

- De Klimaatadaptatiestrategie Zeeland moet worden herzien.
- Opgaven:
  - o Zoetwater en hemelwater → hier ligt een opgave in de dorpen echter nog onvoldoende bekend. Openbaar groen in de dorpen ligt te hoog waardoor we het water niet kwijt kunnen.
  - o Vanuit Sloegebied moet ook schoonregenwater afgevoerd worden
  - o Zeespiegelstijging langs de ZAK: heeft een beperkt effect, de dijk is sterk genoeg.
- Verzilting en zoetwater: door zeespiegelstijging en bodemdaling is er een risico. Raad heeft opdracht gegeven om verzilting aan te pakken. Omgevingsmanager aangesteld; mogelijkheid tot zoetwaterbuffer als bouwsteen voor de visie. Meerdere opties: organisch stof omhoog, polderbeheer, bufferen. [Op de grens van zoet en zout: bodem in kaart gebracht | Zoetwater | Deltanieuws \(deltaprogramma.nl\)](#)
- Gebrek aan zoetwater, zoetwaterleiding voor fruitteelt is te beperkt.
- In Nieuwdorp is sprake van hittestress vanwege de parkeerterreinen van Cobelfret.

Warmtetransitie en Circulaire Energie

- Regionaal warmtenet: Lopend onderzoek.
- Restwarmte uit het Sloegebied: 5 waterstofprojecten gepland. Transportleiding moet aan de rand van het gebied worden geplaatst.
- Olie- en waterstofproductie: er bestaat al een olieraffinaderij bestaat al. Elektrolysefabrieken en transportleidingen moeten nog gerealiseerd worden.

Boorplatformen en Gebouwen

- Ontmanteling van boorplatformen → nieuw bedrijf vestigt zich
- Gevolg: Realisatie van nieuwe, hoge gebouwen/bouwwerken in het gebied.

Wensenkaart North Sea Port

- Integratie van bovengenoemde ontwikkelingen staan in de wensenkaart voor North Sea Port.

Batterijopslag

- Een aantal boeren worden benaderd door bedrijven die batterij-opslag willen realiseren op hun land. We moeten in de visie goed nadenken of daar ruimte voor is.

4: grondzaken en wegen

- Gemeente heeft recent GGA (gebiedsgerichte aanpak). Daarin staan diverse gerealiseerde projecten maar ook voorgenomen projecten.
- Doorgaand landbouwverkeer (incl. haventerrein): Als landbouwverkeer niet meer via huidige routes gaat, moeten ze door dorpen. Nieuwdorp kent een specifieke uitwerking voor landbouwverkeer in het dorp.
- Sloebos:
  - o De realisatie van het Sloebos brengt veel gevoel mee. Beeld bestaat dat er meer gerealiseerd zou zijn. Verwerving van gronden moest minnelijk gebeuren.
  - o Daardoor is er ook spanning tussen boeren en inwoners. Er is behoefte om boeren en burgers dichter bij elkaar te brengen.
  - o Budget: Uit Netten op Zee eerste tranche wordt een deel gebruikt voor deze visie. Voor tranche 2 hopen we aan de hand van de visie middelen voor uitvoering te reserveren.
- Energietransitie: Het Infopunt Energie Zeeland biedt informatie elke donderdag en themabijeenkomsten 1x per maand.
- Kerncentrales: Twee locaties voor kerncentrales op het bedrijventerrein zijn inzichtelijk. Daarnaast zijn er windmolenprojecten op zee in Borsele gepland.
- Waterstof en Netcapaciteit: De waterstofleiding is aangelegd, maar er kunnen extra werkzaamheden nodig zijn om verdere aanleg te voltooien.
- Ontsluiting Borssele: Is er een alternatieve ontsluiting mogelijk buiten het bedrijventerrein?

Nadere uitwerkingsvragen:

- Routes van en naar dorpen: Welke verbindingen moeten verbeterd worden?
- Landschapsinpassing: Passen de bossen in het Zeeuwse landschapsbeeld?
- Tijdlijn van ontwikkelingen en kaart van buisleidingen en hoogspanning tracés.

5: toerisme en recreatie

Voorzieningen

- Zeeland beschikt over een redelijk aantal voorzieningen.
- Er is een groeiende behoefte aan recreatieve routes, zoals fietspaden en mountainbikeroutes.
- Nieuwe voorzieningen zoals het park Veerse Meer heeft verkeerseffect op de omliggende omgeving/ dorpen.

Spreiden

- De kust van Zeeland is vol, waardoor het credo 'spreiden' wordt gehanteerd om drukte beter te verdelen.

Sloegebied

- Het Sloegebied brengt beperkingen met zich mee door risico's en de visuele impact.
- Tegelijkertijd biedt het Sloegebied kansen op het gebied van landschapsontwikkeling.
- Het landschap in het Sloegebied wordt in algemene zin als minder aantrekkelijk ervaren in vergelijking met het kleinschaligere landschap binnen Landschapspark Borsele.

6: Water, Verkeer en recreatie

Water:

- Op verschillende locaties is er wateroverlast bij extreme regenbuien:
  - o Hoek zuidwest Borssele
  - o Hoek noordoost Nieuwdorp (op hoger gelegen grond)
  - o Hoek noordwest Nieuwdorp
- Klimaat adaptief maken van de woonomgeving:
  - o Het openbaar groen in de dorpen ligt nu vaak hoger. Voor betere waterbuffering en afwatering willen we dit omdraaien, zodat afwatering in het openbaar groen mogelijk wordt.
- De huidige waterleiding voor landbouw is onvoldoende. Dit biedt kansen om een nieuwe leiding te koppelen aan de energietransitie.

Verziltting:

- Door klimaatverandering neemt verziltting toe (door bodemdaling en zeespiegelstijging).
- Mogelijke oplossingen:
  - o Het polderpeil verhogen.
  - o Een zomerpeil van 30 cm ook in de winter handhaven (per gebied verschillend).
- Water en bodem worden sturend: er is een beperkte hoeveelheid water beschikbaar voor landbouw.
- Op lange termijn kan dit andere bodembewerkingsmethoden in de landbouw vragen en meer ruimte voor oppervlaktewater (ook voor buffering).

Verkeer:

- Bij toestaan nieuwe functies in Sloerand, let op verkeersaantrekkende werking. Zijn de wegen daarvoor geschikt?
- Vereenvoudigen van de ontsluiting van dorp Borssele (niet meer de lus over het industrieterrein) is een wens;
- Wens NSP voor realisatie Central Gate, maar gemeente zegt nee (mede op basis borselse voorwaarden).
- Molendijk wordt heringericht vanwege te hard rijden.
- Wens voor aanpassing ontsluiting Bevrijdingsmuseum Nieuwdorp.
- Heinkenszandseweg wordt (op termijn) afgewaardeerd (provinciale weg).
- Project Borsele-West zal extra verkeer + aansluitingen met zich meebrengen.
- Rowan stuurt de ongevallendata door. Opmerking wel: gaat alleen om gevallen met schade en/of letsel. Geeft dus geen totaalbeeld.
- Ontvlechten Gordiaanseknoop
- Bypass landbouwverkeer ter hoogte van knoop Frankrijkweg-Bernhardweg West
- Wandelroutes: Rowan verwijst naar Borsele beweegt, daarop staan de ommetjes.

Recreatie:

- Koppelkansen voor het gebied liggend in landschap en beleving en fietsroutes in/naar natuur. De opgaven hangen af van ontwikkelingen in het Sloegebied.

- Nabij Borssele zijn er twee campings: Minicamping De Vergeethoek en Minicamping De Krukel. Of in de sloerand andere verblijfsrecreatie kan, is mede afhankelijk van waar de veiligheidzones liggen. Overnachten daarbinnen liever niet.
- Er zijn diverse recreatieve wandelroutes beschikbaar:
<https://www.borselebeweegt.nl/wandelroutes/>
- Behoefte: meer verbinding tussen verblijfs- en dagrecreatie. Hiervoor zijn nieuwe vestigingen, dan wel uitbreiden bestaand gewenst, hoewel deze regio vanwege de nabijheid van het Sloeterrein minder geschikt is.
- Aan de kust zijn geen ontwikkelmogelijkheden meer; in het 'achterland' wel.
- Provincie werkt aan nieuw afwegingskader voor kleine recreatieve bedrijven. Doel van het kader is afwegen waar groei recreatie in het achterland wel kan, nu groei aan de kust is uitgesloten. Beleid is meer spreiding, maar daarvoor moeten er ook voldoende faciliteiten zijn.